

ECOLOGISCHE QUICKSCAN
SLOOP GYMZAAL EN NOODLOKAAL
MONSEIGNEUR P.J. WILLEKENSLAAN 143
TE RIJSWIJK

Opdrachtgever: Gemeente Rijswijk

Plaats: Rijswijk

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.

Plaats: Berkel en Rodenrijs

Projectcode: RYW1130864

Verantwoording	Versie	Definitief
	Datum	12 augustus 2013
Auteur	Dhr. ing. P. van Dam	
Kwaliteitscontrole	Dhr. ing. F.V. van der Lans	
Vrijgave	Dhr. ing. E.L. van den Bosch	

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 DOELSTELLING	3
1.3 DESKUNDIGHEID.....	3
1.4 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	3
1.5 KWALITEITSBORGING	4
1.6 VERANTWOORDING.....	4
2. PROJECTGEBIED	5
2.1 HUIDIGE SITUATIE	5
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN	5
3. WERKWIJZE	6
3.1 BUREAUONDERZOEK	6
3.2 VELDONDERZOEK	6
4. ONDERZOEKSRESULTATEN	7
4.1 BESCHERMDE GEBIEDEN.....	7
4.2 FLORA EN FAUNA.....	8
5. TOETSING AAN WETGEVING	10
5.1 BESCHERMDE GEBIEDEN.....	10
5.2 FLORA- EN FAUNA.....	10
6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	11
6.1 CONCLUSIES	11
6.2 AANBEVELINGEN	11
REFERENTIELIJST	12

BIJLAGEN

1. REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED
2. WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING
3. FOTO'S TER PLAATSE

1. INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van de heer R. Pronk, namens Gemeente Rijswijk, opdracht gekregen voor het uitvoeren van een ecologische quickscan ter plaatse van de Monseigneur P.J. Willekenslaan 143 te Rijswijk.

1.1 AANLEIDING

Aanleiding tot deze ecologische quickscan zijn de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied, betreffende de sloop van een gymzaal en een noodlokaal, die de huidige situatie verstoren. Met deze verstoring kunnen mogelijk (beschermde) flora- en faunasoorten worden benadeeld, beschadigd of gedood. Vanwege het verstorende en vernietigende karakter van de werkzaamheden op de aanwezige natuur wordt de initiatiefnemer van het project gehouden aan de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Deze wetgevingen verplichten de initiatiefnemer om de natuurwaarden binnen het gebied in kaart te brengen. Hierbij dient te worden onderzocht of aanwezige beschermde habitats en (beschermde) flora en faunasoorten nadelig worden beïnvloed door de werkzaamheden.

1.2 DOELSTELLING

Doel van deze ecologische quickscan is meerledig, namelijk:

- het verkrijgen van inzicht betreffende de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden in of nabij het projectgebied. Door de bureaustudie wordt vastgesteld of een negatief effect verwacht wordt op eventueel aanwezige beschermde natuurgebieden;
- het verkrijgen van inzicht betreffende de aanwezigheid van beschermde flora- en faunasoorten in of nabij het projectgebied. Door de bureaustudie en het veldbezoek worden aanwijzingen verkregen voor de te verwachten soorten binnen het projectgebied en worden soorten vastgesteld.

1.3 DESKUNDIGHEID

De ecologen van VanderHelm Milieubeheer B.V. voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken, zie box 1, genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige.

Box 1: Deskundigheid (Bron: Ministerie van Economische Zaken)

Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

1.4 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK

Het ecologisch onderzoek betreft een onderzoek naar de aanwezige beschermde habitats en beschermde flora en fauna ter plaatse van het projectgebied. Het onderzoek is gebaseerd op een bureaustudie en een éénmalig veldbezoek. Voor een volledige inventarisatie van alle aanwezige flora en fauna ter plaatse van het projectgebied dient een inventarisatie over een langere periode te worden uitgevoerd.

1.5 KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op het door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V. Dit kwaliteitssysteem is door Lloyd's Register Quality Assurance gecertificeerd conform de norm ISO 9001:2008.

1.6 VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

2. PROJECTGEBIED

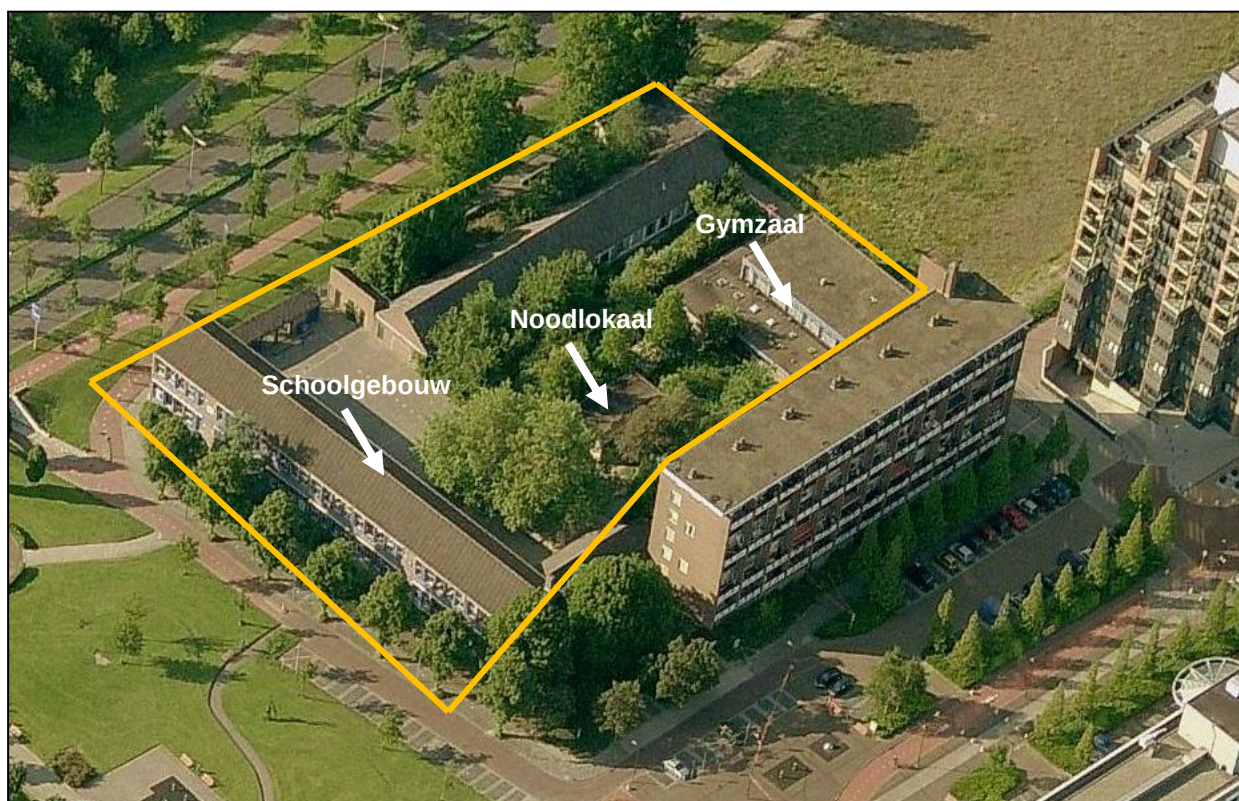
2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied ligt tussen de Monseigneur P.J. Willekenslaan, de Dokter H. Colijnlaan en de Generaal spoorlaan. Het projectgebied bestaat uit enkele gebouwen waaronder een oud schoolgebouw, een noodlokaal, een gymzaal en een schoolplein. Rondom de gebouwen bevinden zich struwelen en (solitaire) bomen.

De begrenzing van het projectgebied wordt weergegeven in afbeelding 1 en voor de regionale situatie wordt verwezen naar bijlage 1. Voor een fotografische weergave van het projectgebied wordt verwezen naar bijlage 3.

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Projectgebied:	Schoolgebouw Monseigneur P.J. Willekenslaan
Straat:	Monseigneur P.J. Willekenslaan
Plaats:	Rijswijk
Gemeente:	Rijswijk
Provincie:	Zuid-Holland
Kilometerhok (Rijksdriehoekscoördinaten):	X: 81 / Y: 450

Afbeelding 1: Begrenzing projectgebied (Bron: Bingmaps)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN

Het noodlokaal en de gymzaal worden gesloopt (telefonische opmerking van dhr. Pronk, d.d. 19 juli 2013). De opdrachtgever heeft aangegeven dat het schoolgebouw blijft staan. De exacte locatie en planning van de werkzaamheden zijn tijdens de uitvoering van het ecologisch onderzoek nog niet bekend.

3. WERKWIJZE

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus - Branchevereniging voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (juni 2008 en februari 2010). Ten behoeve van het onderzoek zijn een bureaustudie en een veldonderzoek uitgevoerd.

3.1 BUREAUONDERZOEK

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt verwezen naar hoofdstuk 4. Aan de hand van gegevens van de provincie en van het Ministerie van Economische Zaken is bepaald of er beschermde natuurgebieden aanwezig zijn in of nabij het projectgebied. Op basis van gegevens van de provincie is bepaald of er gebieden van de Ecologische Hoofdstructuur aanwezig zijn in of nabij het projectgebied.

Om te bepalen welke soorten mogelijk aanwezig zijn in het projectgebied zijn verscheidene verspreidingsatlassen, verspreidingskaarten, onderzoeksrapporten en jaarverslagen geraadpleegd. De informatie uit deze atlassen is niet altijd actueel en veelal op uurhok weergegeven (5 x 5 km). Hierdoor kunnen deze gegevens voor het projectgebied enkel als richtlijn worden toegepast en tijdens het veldbezoek worden getoetst. Voor planten is de Landelijke Vegetatie Databank (Alterra Wageningen UR) geraadpleegd.

3.2 VELDONDERZOEK

Voor de resultaten van het veldonderzoek wordt verwezen naar hoofdstuk 4. Het veldonderzoek bestaat uit één veldbezoek. Dit veldbezoek is erop gericht om te bevestigen of de flora- en faunasoorten, die op voorhand verwacht worden, ook daadwerkelijk aanwezig zijn en of nog meer beschermde soorten aanwezig zijn. Tevens is een algemene beoordeling gemaakt ten aanzien van de geschiktheid van het gebied voor de diverse beschermde soorten en soortgroepen. Voor de algemene beoordeling is gelet op biotoopkenmerken. De veldinventarisatie is uitgevoerd door een ecoloog van VanderHelm Milieubeheer B.V.

De tabellen 2 en 3 bevatten respectievelijk de gegevens van het uitgevoerde veldbezoek en de weersgesteldheid.

Tabel 2: Uitgevoerd veldbezoek

Datum	Activiteit	Soortgroep	Tijdstip (vanaf)	Uitvoerende(n)
31-07-2013	Veldbezoek	Flora Grondgebonden zoogdieren Vleermuizen Amfibieën Reptielen Vissen Vogels	10 uur	F. V. van der Lans P. van Dam

Tabel 3: Weersomstandigheden*

Datum	Temperatuur (°C)		Overheersende windrichting -kracht (Bft)	Bewolking	Neerslag (mm)
	Min.	Max.			
31-07-2013	16,5	23,7	ZW 4	Half bewolkt	0,3

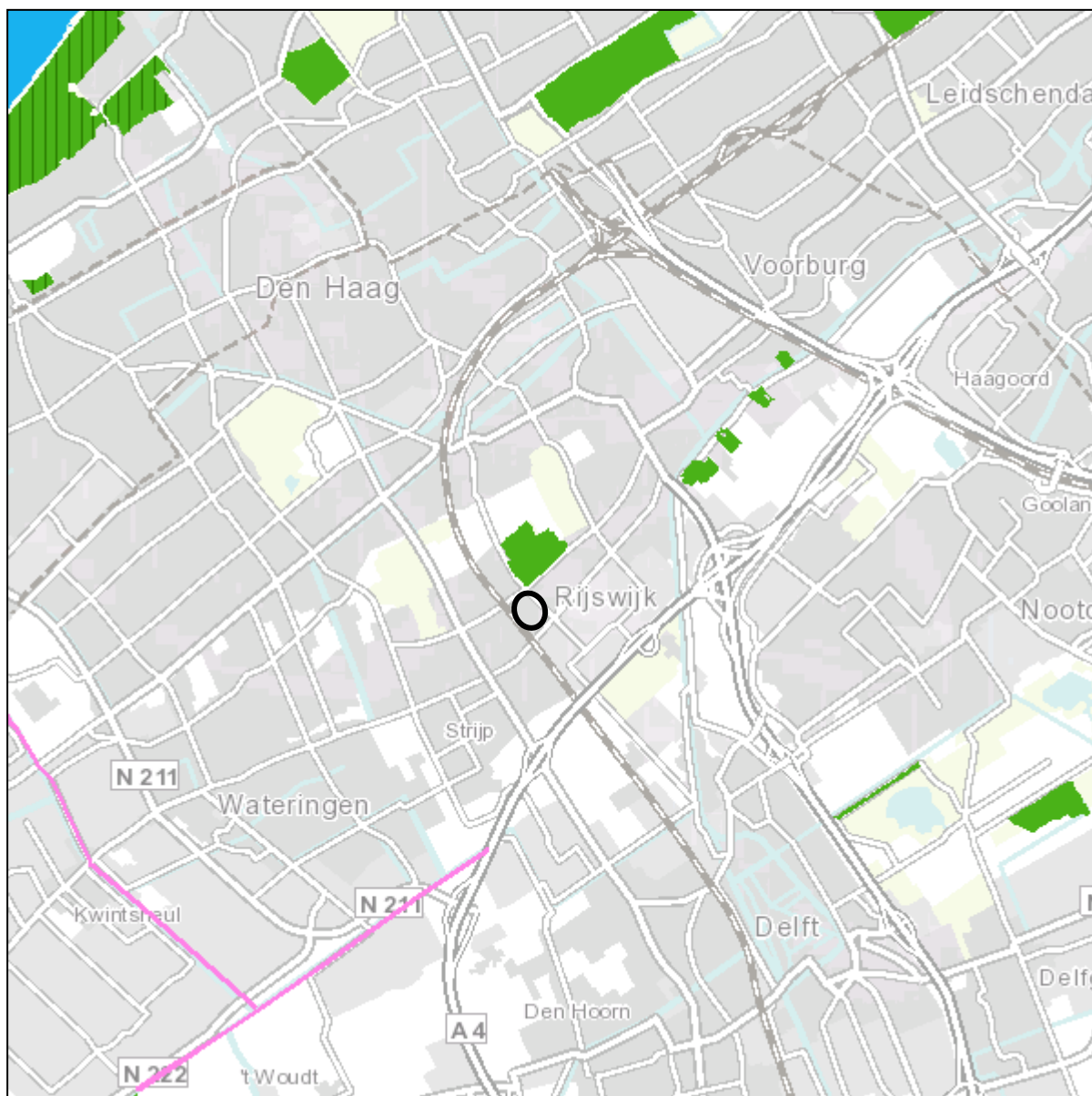
* Weersomstandigheden ter plaatse van weerstation Rotterdam (bron: KNMI)

4. ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 BESCHERMDE GEBIEDEN

Het projectgebied is niet in een beschermd natuurgebied gelegen en in de directe omgeving van het projectgebied komen geen beschermde natuurgebieden voor. Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied is Westduinpark & Wapendal en ligt op circa 6,3 kilometer.

Het projectgebied ligt niet in een gebied van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Wel bevinden zich in een straal van drie kilometer om het projectgebied enkele EHS-gebieden. Het dichtst bij zijnde EHS-gebied ligt op circa 200 meter en betreft Huis te Werve.

O Projectgebied

Afbeelding 2: Projectgebied in relatie tot de beschermde natuurgebieden en EHS gebieden. De gekleurde delen zijn onderdeel van de EHS en de gestreepte delen zijn beschermd natuurgebied. (bron: Provincie Zuid-Holland)

4.2 FLORA EN FAUNA

4.2.1 VERWACHTTE FLORA EN FAUNA

In tabel 4 is weergegeven welke soorten in het projectgebied te verwachten zijn op basis van de bureaustudie. In § 4.2.2 is weergegeven of deze soorten ook daadwerkelijk zijn aangetroffen tijdens het veldbezoek.

Tabel 4: Verwachte beschermde flora- en faunasoorten in het projectgebied

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status Flora- en faunawet	Bron
Flora	gele helmbloem	<i>Pseudofumaria lutea</i>	Tabel 2	1, 2
	tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>	Tabel 2	1, 2
	steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>	Tabel 2	1, 2
Grondgebonden zoogdieren	egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Tabel 1	1, 2, 3
	bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Tabel 1	1, 2, 3
Amfibieën	gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Tabel 1	1, 2
	bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Tabel 1	1, 2
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Tabel 3: bijlage IV HR	1, 2, 3
	laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Tabel 3: bijlage IV HR	1, 2, 3
	ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Tabel 3: bijlage IV HR	1, 2, 3
	watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	Tabel 3: bijlage IV HR	1, 2, 3
	rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Tabel 3: bijlage IV HR	1, 2, 3
Vogels	koolmees	<i>Parus major</i>	Vogels: categorie 5	1, 2
	pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Vogels: categorie 5	1, 2
	zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>	Vogels	1, 2
	tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	Vogels	1, 2
	fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Vogels	1, 2
	winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Vogels	1, 2
	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Vogels: categorie 5	1, 2
	ekster	<i>Pica pica</i>	Vogels: categorie 5	1, 2
	zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Vogels: categorie 5	1, 2
	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Vogels: categorie 5	1, 2
	gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Vogels: categorie 2	1, 2
	huismus	<i>Passer domesticus</i>	Vogels: categorie 2	1, 2
	spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Vogels: categorie 5	1, 2

- Tabel 1: licht beschermde soort;
- Tabel 2: matig zwaar beschermde soort;
- Tabel 3: zwaar beschermde soort;
 - IV HR: soorten opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn;
- Vogels: nesten van vogels die in staat zijn om ieder jaar een ander nest te bouwen;
- Vogels, categorie 2: nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar;
- Vogels, categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen;
- Bron: 1 = verspreidingsatlas. 2 = waarneming.nl / telmee.nl 3 = www.zoogdieratlas.nl

4.2.2 AANWEZIGE FLORA EN FAUNA

In tabel 6 is weergegeven welke beschermde soorten in het gebied zijn aangetroffen. Vervolgens is per soortgroep meer informatie gegeven. Hier is onder andere behandeld welke soorten op basis van het biotoop verwacht kunnen worden maar (nog) niet zijn aangetroffen en wat de gebiedsfuncties zijn voor de aangetroffen en de te verwachten soorten.

Tabel 6: Aanwezige en verwachte (beschermde) flora- en faunasoorten tijdens het veldbezoek

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status Flora- en faunawet
Flora	Geel nagelkruid	<i>Pseudofumaria lutea</i>	-
	Grote brandnetel	<i>Asplenium scolopendrium</i>	-
	Sneeuwbes	<i>Symphoricarpos albus</i>	-
	Zweedse lijsterbes	<i>Sorbus intermedia</i>	-
Grondgebonden zoogdieren	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Tabel 1
	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Tabel 1
Amfibieën	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Tabel 1
	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Tabel 1
Vogels	Koolmees	<i>Parus major</i>	Vogels, categorie 5
	Merel	<i>Turdus merulus</i>	Vogels
	Tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	Vogels
	Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Vogels

- Vogels: nesten van vogels die in staat zijn om ieder jaar een ander nest te bouwen;
- Vogels, categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen;
- -: geen specifieke bescherming, wel zorgplicht.

Vleermuizen

Aan de hand van het veldonderzoek wordt uitgesloten dat de gymzaal of het noodlokaal wordt gebruikt als vaste rust- en verblijfsplaats voor vleermuizen. Het noodlokaal bevatte geen ruimtes waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De daklijst van de gymzaal was matig geschikt voor vleermuizen, maar er waren geen sporen van aanwezigheid zoals poep of schuursporen. Daarnaast zat er veel spinnenrag tussen de daklijst en de muur wat niet wijst op de aanwezigheid van vleermuizen. In de omgeving zijn meer geschikte plaatsen aanwezig waaronder het schoolgebouw in het projectgebied, langs de Monseigneur P.J. Willekenslaan. Dit schoolgebouw is hoger en heeft een spouwmuur met open stootvoegen. De bomen in het projectgebied bevatten geen vaste rust- en verblijfsplaatsen door de afwezigheid van hollen.

Vogels

De bomen in het projectgebied werden ten tijde van het veldonderzoek niet gebruikt om in te nestelen. Deze bomen zijn geschikt voor broedende vogels zoals ekster en zwarte kraai. De struiken in het projectgebied zijn een geschikte broedplaats voor soorten als zwartkop en tijftjaf. Het is uitgesloten dat de gymzaal of het noodlokaal worden gebruikt door broedende vogels omdat deze gebouwen hiervoor niet geschikt zijn. De gymzaal en het noodlokaal hebben geen dakpannen of andere holtes waar vogels als gierzwaluw, spreeuw of huismus in kunnen broeden. In de bomen in het projectgebied zijn geen spechtengaten aangetroffen. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfsplaatsen (jaarrond beschermde nesten) in bomen of gebouwen is op basis van het veldonderzoek uitgesloten.

Overige soorten

Tijdens het locatiebezoek werden geen beschermde planten, reptielen, vlinders, libellen en vissen aanwezig in het projectgebied. Beschermde soorten binnen deze soortgroepen worden aan de hand van het biotoop niet verwacht. Het projectgebied is wel geschikt voor algemeen beschermde (Tabel 1) grondgebonden zoogdieren en amfibieën.

5. TOETSING AAN WETGEVING

In dit hoofdstuk is beschreven wat de wettelijke consequenties zijn die voortvloeien uit de aanwezigheid van gebieden en soorten, zoals beschreven in hoofdstuk 4. Voor meer informatie over de juridische achtergronden wordt verwezen naar bijlage 2.

5.1 BESCHERMDE GEBIEDEN

Het projectgebied is niet gelegen in een beschermd natuurgebied. Binnen een straal van zes kilometer is geen beschermd natuurgebied aanwezig. Gezien de voorgenomen werkzaamheden en de afstand tot het beschermde natuurgebied wordt een significant negatief effect op het beschermd natuurgebied uitgesloten. De Natuurbeschermingswet 1998 is derhalve niet van toepassing op het projectgebied.

Het projectgebied ligt niet in een gebied van de Ecologische Hoofdstructuur. Binnen een straal van drie kilometer zijn enkele gebieden van de Ecologische Hoofdstructuur aanwezig. Gezien de voorgenomen werkzaamheden wordt een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS-gebieden uitgesloten. Een ruimtelijke besluitvormingsprocedure met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur hoeft niet te worden doorlopen.

5.2 FLORA- EN FAUNA

Vleermuizen

De te slopen gebouwen (noodlokaal en gymzaal) bevatten geen vaste rust- en verblijfsplaatsen van vleermuizen. Er is bij de werkzaamheden geen sprake van een overtreding van Artikel 11 van de Flora- en faunawet met betrekking tot vleermuizen.

Vogels

In de te slopen gebouwen (noodlokaal en gymzaal) broeden geen vogels. Wel kunnen vogels broeden in de bomen en struiken rondom de gebouwen. Als er ten tijde van de werkzaamheden broedende vogels aanwezig zijn, zouden deze kunnen worden verstoord, wat een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet betekent. Als er ten tijde van de werkzaamheden geen vogels broeden hoeft er geen rekening te worden gehouden met vogels omdat de aanwezigheid van jaar rond beschermde nesten is uitgesloten.

Overige soorten

Er worden diverse algemeen beschermde amfibieën en grondgebonden zoogdieren verwacht. Middels de vrijstellingsregeling (AMvB art. 75) wordt in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling vrijstelling verleend voor Tabel 1-soorten. Derhalve hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd en/of een mitigatieplan te worden opgesteld. De zorgplicht (Artikel 2 van de Flora- en faunawet) blijft echter te allen tijde van toepassing.

Er worden op basis van bureaustudie en veldinventarisatie geen beschermde planten, reptielen, vlinders, libellen en vissen verwacht in het projectgebied. Van planten, vlinders en libellen kunnen wel niet-beschermde soorten voorkomen in het projectgebied. Voor deze soorten geldt, evenals voor alle andere soorten, de zorgplicht.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Binnen het projectgebied aan de Monseigneur P.J. Willekenslaan 143 te Rijswijk is een ecologische quickscan uitgevoerd. In het projectgebied worden een noodlokaal en een gymzaal gesloopt. Deze werkzaamheden kunnen een nadelige invloed hebben op de aanwezige flora en fauna. Wanneer er vogels broeden ten tijde van de werkzaamheden dienen ecologische maatregelen te worden genomen om te werken conform de Flora- en faunawet.

6.1 CONCLUSIES

Op basis van de ecologische quickscan wordt geconcludeerd dat de volgende beschermde soorten aanwezig zijn of worden verwacht:

- Tabel 1: diverse grondgebonden zoogdieren en amfibieën;
- Vogels: diverse soorten die broeden in struwelen en bomen.

Rekening dient te worden gehouden met:

- De aanwezigheid van de navolgende beschermde soorten:
 - Vogels: diverse soorten die broeden in struwelen en bomen;
- De zorgplicht zoals opgenomen in de Flora- en faunawet, die te allen tijde van toepassing is. De zorgplicht is van toepassing op alle soorten.

Geen rekening hoeft te worden gehouden met:

- Natuurbeschermingswet 1998 aangezien het projectgebied niet in of nabij beschermde natuurgebieden ligt en de werkzaamheden geen effect hebben op beschermde natuurgebieden;
- Ruimtelijke procedures omtrent de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) aangezien het projectgebied niet in de Ecologische Hoofdstructuur ligt en de werkzaamheden geen effect hebben op enig natuurgebied, behorend tot de EHS.

6.2 AANBEVELINGEN

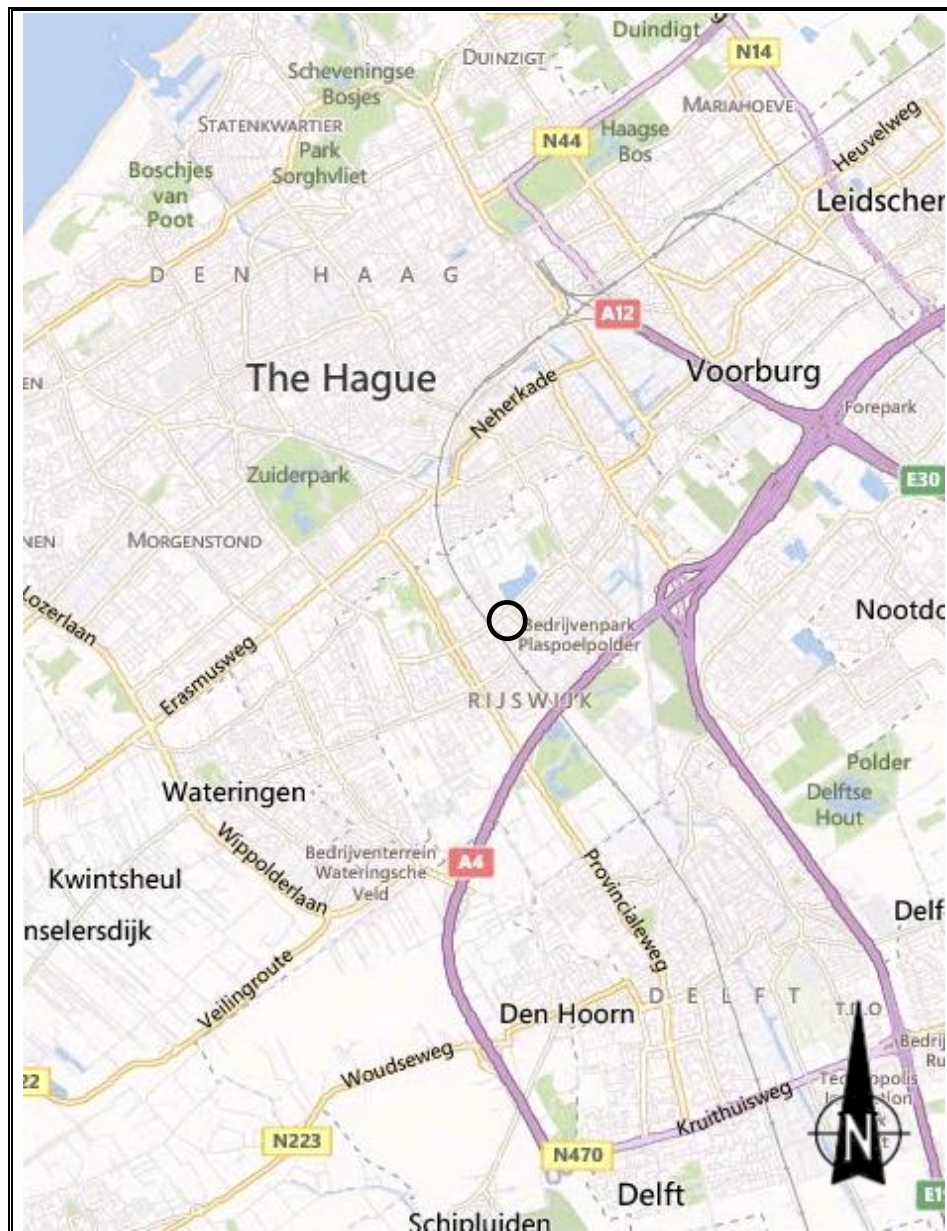
Naar aanleiding van de ecologische quickscan wordt geadviseerd om:

- De werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen (globaal van 15 maart tot 15 augustus);
- Een broedvogelinspectie uit te laten voeren ter plaatse van het projectgebied, indien de werkzaamheden worden uitgevoerd binnen het broedseizoen;
- Tijdens de werkzaamheden alert te zijn op het voorkomen van (beschermde) dieren op en rond het projectgebied. Bij het voorkomen van (beschermde) dieren, deze de tijd te gunnen om te kunnen vluchten;
- Indien men onverwachts zwaarder (Tabel 2 of 3) beschermde soorten aantreft, altijd het advies van een deskundige te raadplegen;
- Bij twijfel over de aanwezigheid van beschermde soorten de hulp van een deskundige in te roepen;
- Het schoolgebouw wordt voor zover bekend niet gesloopt. Als dit schoolgebouw wel wordt gesloopt is aanvullend vleermuisonderzoek nodig om uit te sluiten dan wel aan te tonen dat het gebouw door vleermuizen wordt gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats.

REFERENTIELIJST

- Gebiedendocument (2004). *Overzicht van habitattypen en soorten waarvoor gebieden zijn aangemeld en begrenzing van gebieden*. Februari 2004.
- Diepenbeek, A. van (1999). *Veldgids Diersporen. Sporen van gewervelde landdieren*. Uitgeverij KNNV.
- Koning, J. de; Broek, JW van den; Meyere, D. de & Bruens, H. (2009). *Dendrologie van de lage landen*. Uitgeverij KNNV.
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, *Zoogdieren van West-Europa*. 2^e druk 2003 VZZ. Uitgeverij KNNV.
- Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen en R.P.W.H. Felix (1993). *Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld*. 4^e geheel herziene druk. RAVON.
- Meijden, R. van der (2004). *Heukels' Flora van Nederland*. 23^e druk. Uitgeverij Wolters-Noordhoff.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2005). *Tabellen soorten Flora- en faunawet*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1979). *Vogelrichtlijn*. 79/409/EEG.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Vrijstellingsregeling (2005). *AMvB "artikel 75". Besluit houdende wijzigingen van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet en enkele andere wijzigingen*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1998). *Natuurbeschermingswet 1998*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1992). *Europese Habitat Richtlijn*. 92/43/EEG.
- Nederlandse vereniging voor libellenstudie (2002). *Atlas van de Nederlandse libellen - Nederlandse fauna 4*. KNNV, EIS.
- Nie, H.W. de (1996). *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*.
- Provincie Zuid-Holland. Ecologische Hoofdstructuur. <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>
- SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998 - 2000 - Nederlandse fauna 5*. KNNV & EIS.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland (2005). *Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels*. Tirion Uitgevers
- Staatsblad, nr. 402 (1998). *Flora- en Faunawet*. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten.
- Staatsblad, nr. 501 (2004). *Besluit van 10 september 2004 houdende wijzigingen van een aantal, algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*.
- Staatscourant nr. 220 (2001). *Bekendmaking lijsten beschermde soorten*.
- Staatscourant nr. 51 (2002). *Regeling aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet*.
- Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON). www.ravon.nl
- Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland. www.zwgzh.nl
- Waarnemingen van flora en fauna. www.waarneming.nl
- Waarnemingen van flora en fauna. www.telmee.nl

BIJLAGE 1 REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED

○ = Projectgebied

BIJLAGE 2 WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING

In Nederland loopt de bescherming van natuur via twee sporen. Enerzijds is er bescherming van natuurgebieden. Anderzijds is er de bescherming van soorten flora (planten) en fauna (dieren). In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de vigerende wet- en regelgeving in zake de Natuurbeschermingswet 1998, Ecologische Hoofdstructuur en de Flora- en faunawet.

GEBIEDSBESCHERMING

Natuurbeschermingswet 1998

De gebiedsbescherming is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Nota Ruimte. Onder deze bescherming vallen de volgende gebiedsoorten: Natura 2000-gebieden (dit zijn gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn), Beschermde Natuurmonumenten en gebieden ter uitvoering van verdragen en andere internationale verplichtingen (zoals wetlands), worden ook beschermd op basis van de Natuurbeschermingswet 1998.

De in dit rapport beschreven toetsing betreft het vaststellen of het projectgebied in of in de omgeving van een beschermd natuurgebied ligt en of er sprake is van een negatief effect op de beschermde natuurwaarden. Zo nee, dan is verder onderzoek niet nodig, zo ja, dan is een aanvullende toetsing nodig waarbij wordt vastgesteld of er sprake is van een negatief effect.

Ecologische Hoofdstructuur

Het beschermingsregime voor gebieden die vallen onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) vloeit voort uit het Natuurbeleidsplan uit 1991 en de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening. Het is in de Nota Ruimte op nationaal niveau en vervolgens door de provincies op provinciaal niveau nader uitgewerkt. Bescherming van deze gebieden is op planologische basis en er wordt van uitgegaan van het "Nee, tenzij"-regime en compensatiebeginsel. Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het "nee, tenzij"-regime. Indien een voorgenomen ingreep de "nee, tenzij"-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het "nee, tenzij"-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

SOORTENBESCHERMING (FLORA- EN FAUNAWET)

Bescherming van kwetsbare en zeldzame flora en fauna is geregeld in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet geldt daar waar beschermde soorten voorkomen. Daarbij is het niet van belang of dat specifieke gebied ook wettelijk beschermd wordt. Binnen de Flora- en faunawet geldt een beschermingsregime dat uitgaat van drie klassen (ingedeeld in tabellen) en daarnaast vogels als aparte categorie. Afhankelijk van de status van een soort moet bij de aantasting van exemplaren bij plannen, projecten of activiteiten een ontheffing op de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Belangrijk voor de toekenning hiervan is de status, maar ook of de duurzame instandhouding van de populatie wel of niet in het geding is. Bescherming van licht naar zwaar is als volgt:

Tabel 1-soorten

Middels de vrijstellingsregeling (AMvB art. 75) wordt in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling vrijstelling verleend voor Tabel 1-soorten. Derhalve hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd. Echter voor deze soorten blijft de algemene zorgplicht van kracht.

Tabel 2-soorten

Voor de Tabel 2-soorten kan gewerkt worden met een door het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) goedgekeurde gedragscode of met een ontheffing. Indien aanwezige Tabel 2-soorten geen hinder ondervinden of niet in hun voortbestaan bedreigd worden door de werkzaamheden kan zonder een ontheffing gewerkt worden.

Tabel 3-soorten

Voor de Tabel 3-soorten dient in het geval van ruimtelijke ontwikkeling gewerkt te worden onder een ontheffing. Bij werkzaamheden die vallen onder beheer & onderhoud en beheer & gebruik kan ook met een door het Ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode gewerkt worden.

Indien aanwezig Tabel 3 soorten geen hinder ondervinden of niet in hun voortbestaan bedreigd worden door de werkzaamheden kan zonder een ontheffing gewerkt worden.

Indien er maatregelen genomen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen garanderen, is een ontheffing van de Flora- en faunawet niet nodig. Om er zeker van te zijn of de opgestelde mitigerende maatregelen voldoende zijn, kan op basis van de opgestelde mitigerende maatregelen een ontheffing bij het Ministerie van EL&I worden aangevraagd. Indien het Ministerie van EL&I akkoord gaat met de mitigerende maatregelen, wordt de ontheffingsaanvraag positief afgewezen en mogen de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Vogels

Voor vogels dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorg dragen dat de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen gegarandeerd wordt. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is de zorgplicht opgenomen. Onderstaand wordt de zorgplicht weergegeven, zoals is opgenomen in Artikel 2 van de Flora- en faunawet.

- Lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
- Lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Verboden handelingen

Naast de zorgplicht zijn een aantal verboden handelingen opgenomen. Deze worden hieronder weergegeven.

- Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.
- Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren.
- Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren.
- Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten en dieren.

RODE LIJSTEN

Op grond van het Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009 houdende vaststelling van geactualiseerde Rode Lijsten flora en fauna (Minister van LNV, 2004) zijn gevoelige, kwetsbare, bedreigde, ernstige bedreigde en verdwenen dier- en plantensoorten opgenomen in een nationale Rode Lijst. Aan deze soorten moet volgens het besluit bijzondere aandacht worden besteed voor wat betreft de instandhouding. De Rode Lijst geeft de soorten van de lijst dus geen afzonderlijke juridische beschermingsstatus, maar geeft wel aan dat er in het (soorten)beleid rekening gehouden moet worden met de instandhouding van de betreffende soorten. Wanneer er op provinciaal niveau beleid ten aanzien van bepaalde Rode Lijstsoorten is vastgesteld, dan dient dit beleid als afwegingskader in de besluitvorming rond plannen die in gaan tegen dit beleid.

BIJLAGE 3 FOTO'S TER PLAATSE

Foto 1: het noodlokaal biedt geen ruimte voor vleermuizen en vogels

Foto 2: de gymzaal wordt niet gebruikt door vleermuizen of vogels

Foto 3: de gymzaal wordt niet gebruikt door vleermuizen of vogels

Foto 4: in de struwelen kunnen vogels broeden